

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה Some of the topics we will learn about include.

ביקש הקב"ה לעשות חזקיהו משיח וסנחריב גוג ומגוג Hashem wanted to appoint חזקיהו to be משיח, and סנחריב as גוג ומגוג, and thus bring an end to all troubles. However, this did not come about because חזקיהו did not recite שירה on the great miracles that happened to him.

The Machlokes in the Pasuk ויחד יתרו על כל הטובה אשר עשה ה' לישראל

רב אמר שהעביר חרב חדה על בשרו ו took a sharp sword and circumcised himself to become a גר upon hearing about the great miracles that happened to the Yidden.

ושמואל אמר שנעשה חדודים חדודים כל בשרו ו got goosebumps on his skin because he was saddened upon hearing about the downfall of the מצריים.

The Gemara proceeds to elaborate on the incident of עשרת the king of אשור, Assyria, who conquered the עשרת and then attempted to conquer המלך and take over ירושלים, but Hashem sent a מלאך who killed his entire army on the night of Pesach.

The Machlokes as to why סנחריב spoke well about Eretz Yisroel;

The Machlokes regarding להיכא אגלי להו Which land were the עשרת השבטים exiled to?

B

were saved from סנחריב because נעץ חרב על פתח בית המדרש ואמר כל מי שאינו עוסק בתורה ידקר בחרב זו חזקיהו stuck a sword at the entrance to the Bais Hamedrash and announced, "All those who do not come and learn Torah will be stabbed by this sword."

And as a result בדקו מדין ועד באר שבע ולא מצאו עם הארץ They checked throughout ישראל and did not find a single person that was ignorant. And ולא מצאו תינוק ותינוקת איש ואשה שלא היו בקיין בהלכות טומאה וטהרה And they did not find a single person, even women and children, who were not well-versed in the difficult Halachos of טומאה וטהרה.

A

ביקש הקב"ה לעשות חזקיהו משיח וסנחריב גוג ומגוג

ויחד יתרו על כל הטובה אשר עשה ה' לישראל

רב אמר

שהעביר חרב חדה על בשרו

ולאמר

שנעשה חדודים חדודים כל בשרו

סנחריב

להיכא אגלי להו

B

נעץ חרב על פתח בית המדרש ואמר

כל מי שאינו עוסק בתורה ידקר בחרב זו

בדקו מדין ועד באר שבע ולא מצאו עם הארץ

ולא מצאו

תינוק ותינוקת איש ואשה שלא היו בקיין בהלכות טומאה וטהרה

1 So, let's review ...

The Gemara cites a Pasuk
למרבה המשרה ולשלום אין קץ

א"ר תנחום דרש בר קפרא בציפורי
מפני מה כל מ"ם שבאמצע תיבה פתוח וזה סתום
למרבה המשרה ולשלום אין קץ
There a final MEM in the middle of the word
because

ביקש הקב"ה לעשות חזקיהו משיח
וסנחריב גוג ומגוג
Hashem wanted to anoint חזקיהו to be משיח, and סנחריב to be
לכך, גוג ומגוג, and thus bring an end to the Galus. However, this did not happen, because

אמרה מדת הדין לפני הקב"ה רבש"ע
ומה דוד מלך ישראל
שאמר כמה שירות ותשבחות לפניך

לא עשיתו משיח
חזקיהו שעשית לו כל הנסים הללו
ולא אמר שירה לפניך

תעשהו משיח
The מדת הדין objected by claiming;
If דוד המלך, who recited numerous praises, was not
anointed to be משיח, then חזקיהו, for whom you performed
many miracles, and nevertheless he did not recite שירה,
certainly does not merit to be anointed as משיח.

1

למרבה המשרה ולשלום אין קץ

א"ר תנחום דרש בר קפרא בציפורי

מפני מה

כל מ"ם שבאמצע תיבה פתוח
וזה סתום

למרבה המשרה ולשלום אין קץ
There a final MEM in the middle of the word
because

ביקש הקב"ה לעשות חזקיהו משיח
וסנחריב גוג ומגוג

Hashem wanted to anoint חזקיהו to be משיח,
גוג ומגוג to be סנחריב,
and thus bring an end to the Galus.

However, this did not happen, because

אמרה מדת הדין לפני הקב"ה

רבש"ע

ומה דוד מלך ישראל
שאמר כמה שירות ותשבחות לפניך
לא עשיתו משיח

חזקיהו שעשית לו כל הנסים הללו
ולא אמר שירה לפניך
תעשהו משיח

The מדת הדין objected by claiming;
If דוד המלך, who recited numerous praises,
was not anointed to be משיח,
then חזקיהו, for whom you performed many miracles,
and nevertheless he did not recite שירה,
certainly does not merit to be anointed as משיח.

2

מיד פתחה הארץ ואמרה לפניו רבש"ע
 אני אומרת לפניך שירה תחת צדיק זה
 ועשהו משיח
 וחזקיהו volunteered to recite שירה instead of צדיק, so
 that he should be anointed as משיח and the גלות should end.
 As the Pasuk states;
 מכנף הארץ זמירות שמענו
 צבי לצדיק
 However, this request was not granted; as the Pasuk
 concludes
 רזי לי רזי לי
 אוי לי
 בוגדים בגדו
 ובגד בוגדים בגדו

And the Gemara explains:
 Hashem said
 רזי לי רזי לי
 This matter cannot be revealed as to why Moshiach did
 not come.
 And the נביא lamented
 אוי לי
 Until when must we wait for the coming of Moshiach?

And a קול בת קול was heard saying
 בוגדים בגדו
 ובגד בוגדים בגדו
 Which means
 עד דאתו בזווי ובזווי דבזווי
 The משיח will only come after the Yidden are plundered
 numerous times.
 =====

2

מיד פתחה הארץ ואמרה לפניו
 רבש"ע
 אני אומרת לפניך שירה תחת צדיק זה
 ועשהו משיח

חזקיהו volunteered to recite שירה instead of צדיק,
 so that he should become משיח and the גלות should end.

As the Pasuk states;

מכנף הארץ זמירות שמענו
 צבי לצדיק

However, this request was not granted;

as the Pasuk concludes

רזי לי רזי לי

Hashem said

The נביא lamented
 Until when
 must we wait
 for the coming
 of Moshiach?

אוי לי

This matter
 cannot be
 revealed as to
 why Moshiach
 did not come.

בוגדים בגדו
 ובגד בוגדים
 בגדו

And a קול בת קול was heard saying

The משיח will only come after the Yidden
 are plundered numerous times.

3 The Gemara proceeds with another Pasuk

משה דומה אלי קורא משעיר
שומר מה מלילה שומר מה מליל

רבי יוחנן explains that דומה refers to
מלאך הממונה על הרוחות
The angel that guards all the נשמות;
And they asked him
שומר מה מלילה שומר מה מליל
When will we be freed from the darkness of Galus?

The answer is in the following Pasuk which continues;

אמר שומר
אתא בקר וגם לילה

And Rashi offers three explanations:

1. גאולה תבוא
אבל מתחילה תהיה גלות הרבה
The redemption will come eventually, but first there will be a lengthy Galus,
2. שיגאלנו ויבנה מקדש שני
ויחזרו ויגלו גלות זה
We will indeed be redeemed from גלות בבל and the second בית המקדש will be rebuilt, but they will later be sent into exile again.
3. אתא בקר
Refers to the צדיקים;
וגם לילה
Refers to the רשעים
There will be light for the righteous and darkness for the wicked.

And the Pasuk concludes;

אם תבעיין בעיני שובו אתיו

As Rashi explains;

אם תבקשו להגאל

בקשו רחמים

If you truly want to be redeemed, you must sincerely Daven and ask for it.

שובו בתשובה ואתיו לגאולה

If you will repent for your sins, Moshiach will come.

(ed note - line up the words with the explanation)

=====

3

רבי יוחנן

They asked him
When will we be freed from the darkness of Galus?
משה דומה אלי קורא משעיר שומר מה מלילה שומר מה מליל
מלאך הממונה על הרוחות
The angel that guards all the נשמות

- 2 - שיגאלנו ויבנה מקדש שני ויחזרו ויגלו גלות זה
אמר שומר אתא בקר וגם לילה
- 1 - גאולה תבוא אבל מתחילה תהיה גלות הרבה

- 3 - אתא בקר - צדיקים - וגם לילה - רשעים
There will be light for the righteous and darkness for the wicked.

אם תבעיין בעיני שובו אתיו

As Rashi explains;

אם תבקשו להגאל בקשו רחמים

If you truly want to be redeemed, you must sincerely Daven and ask for it.

שובו בתשובה ואתיו לגאולה

If you will repent for your sins, Moshiach will come.

4

The Gemara continues:

תנא משום רבי פפייס

גנאי הוא לחזקיה וסייעתו שלא אמרו שירה
עד שפתחה הארץ ואמרה שירה

It was an embarrassment to חזקיה and his men, that they
did not recite שירה on their miracles until the Land recited
the שירה for them, as the Pasuk states

מכנף הארץ זמירות שמענו

Similarly,

גנאי הוא למשה וששים ריבוא שלא אמרו ברוך
'עד שבא יתרו ואמר ברוך ה'

It was an embarrassment to משה and all the Yidden
that they did not recite the word ברוך, to bless Hashem
upon their redemption from מצרים, until יתרו came and
recited ברוך, as the Pasuk states

ויאמר יתרו ברוך ה' אשר הציל אתכם

The Gemara proceeds with a Machlokes in the preceding
Pasuk;

ויחד יתרו על כל הטובה אשר עשה ה' לישראל

רב אמר

שהעביר חרב חדה על בשרו

יתרו took a sharp sword and circumcised himself to
become a גר upon hearing about the great miracles that
Hashem did for the Yidden.

ושמואל אמר

שנעשה חדודים חדודים כל בשרו

יתרו got goosebumps on his skin, because he was
saddened upon hearing about the downfall of the מצריים.

As רב says

היינו דאמרי אינשי

גיורא עד עשרה דרי

לא תבזה ארמאי קמיה

One should not insult a non-Jew in front of a convert, even
before a tenth-generation גר.

=====

4

תנא מלוא רבי פפייס

גנאי הוא לחזקיה וסייעתו
שלא אמרו שירה

עד שפתחה הארץ ואמרה שירה

It was an embarrassment to חזקיה and his men,
that they did not recite שירה on their miracles
until the Land recited the שירה for them,

as the Pasuk states

מכנף הארץ זמירות שמענו

Similarly,

גנאי הוא למשה וששים ריבוא
שלא אמרו ברוך

'עד שבא יתרו ואמר ברוך ה'

It was an embarrassment to משה and all the Yidden
that they did not recite the word ברוך, to bless Hashem
upon their redemption from מצרים,
until יתרו came and recited ברוך,

as the Pasuk states

ויאמר יתרו ברוך ה' אשר הציל אתכם

מלוא רבי אמר

שנעשה חדודים
חדודים כל בשרו

יתרו got goosebumps
because he was
saddened upon
hearing about the
downfall of the מצריים.

As רב says...

ויזוד יתרו

על כל

הטובה

אשר עשה ה'

לישראל

היינו דאמרי אינשי

גיורא עד עשרה דרי לא תבזה ארמאי קמיה

One should not insult a non-Jew in front of a convert,
even before a tenth-generation גר.

רב אמר

שהעביר חרב
חדה על בשרו

יתרו circumcised
himself to become
a גר upon hearing
of the great
miracles.

5 The Gemara proceeds to elaborate on the incident of עשרת השבטים the king of אשור, Assyria, who conquered the king of סנהריב, and then attempted to conquer חזקיהו המלך and take over ירושלים, but Hashem sent a מלאך who killed his entire army on the night of Pesach.

The Pasuk calls סנהירב אסנפר רבא ויקירא

סנהירב says רבי יוחנן מפני מה זכה אותו רשע לקרותו אסנפר רבא ויקירא מפני שלא סיפר בגנותה של ארץ ישראל סנהירב merited this noteworthy title, because he did not speak disparagingly about Eretz Yisroel. As the Pasuk relates that סנהירב told the עשרת השבטים, the ten tribes that he sent to exile; עד בואי ולקחתי אתכם אל ארץ כארצכם My land is equal to your land. But סנהירב did not claim that his land was superior to Eretz Yisroel.

אבל ישראל ספרו בגנותה של ארץ ישראל The עשרת השבטים did speak badly about Eretz Yisroel, and claimed that the other lands are superior to Eretz Yisroel.
=====

5 סנהירב
the king of אשור, Assyria, conquered the עשרת השבטים, and then attempted to conquer חזקיהו המלך and take over ירושלים, but Hashem sent a מלאך who killed his entire army on the night of Pesach.

The Pasuk calls סנהירב

אסנפר רבא ויקירא

רבי יוחנן

מפני מה זכה אותו רשע לקרותו "אסנפר רבא ויקירא"

מפני

שלא סיפר בגנותה של ארץ ישראל

סנהירב merited this noteworthy title, because he did not speak disparagingly about Eretz Yisroel.

As the Pasuk relates that סנהירב told the עשרת השבטים,

עד בואי ולקחתי אתכם אל ארץ כארצכם

My land is equal to your land.

But סנהירב did not claim that his land was superior to Eretz Yisroel.

אבל ישראל

ספרו בגנותה של ארץ ישראל

The עשרת השבטים did speak badly about Eretz Yisroel, and claimed that the other lands are superior to Eretz Yisroel.

6 The Gemara cites a Machlokes regarding להיכא אגלי להו
Which land were the עשרת השבטים exiled to?

מר זוטרא אמר
לאפריקי
To Africa
ורבי חנינא אמר
להרי סלוג
To the snow-covered mountains in the Himalayas
=====

תנא משמיה דרבי יהושע בן קרחה
פרעה שחירף בעצמו
נפרע הקב"ה ממנו בעצמו
פרעה was punished directly by Hashem because he
directly blasphemed Hashem. As Rashi explains, בעצמו is
a lesser embarrassment.
However,
סנחריב שחירף ע"י שליח
נפרע הקב"ה ממנו ע"י שליח
סנחריב was punished by a messenger of Hashem, the מלאך,
because he blasphemed Hashem through a messenger,
and על ידי שליח is a greater embarrassment.
=====

6
להיכא אגלי להו
Which land were the עשרת השבטים exiled to?

מר זוטרא אמר
לאפריקי
To Africa
ורבי חנינא אמר
להרי סלוג
To the snow-covered mountains
in the Himalayas

תנא משמיה דרבי יהושע בן קרחה
פרעה שחירף בעצמו
נפרע הקב"ה ממנו בעצמו
פרעה was punished directly by Hashem
because he directly blasphemed Hashem.
As Rashi explains, בעצמו is a lesser embarrassment.

However,
סנחריב שחירף ע"י שליח
נפרע הקב"ה ממנו ע"י שליח
סנחריב was punished by a messenger of Hashem, the
מלאך, because he blasphemed Hashem through a
messenger, and על ידי שליח is a greater embarrassment.

7

The Pasuk states

ולכן הנה ה' מעלה עליהם
את מי הנחר העצומים והרבים את מלך אשור
And the Gemara asks
אלא מ"ט איעניש

If Hashem sent סנחריב to conquer the Yidden, why was he punished?

The Gemara explains

נביא אעשרת השבטים איתנבי
איהו יהיב דעתיה על כולה ירושלים

Hashem wanted סנחריב to conquer the שבטים only, but סנחריב also attempted to conquer ירושלים that belonged to שבט יהודה ובנימין.

And therefore, ישעיהו הנביא prophesized
כי לא מועף לאשר מוצק לה

אין נמוסר עם עייף בתורה
ביד מי המציק לו

The people of יהודה ובנימין who became exhausted from their intense Torah learning, will not fall into the hands of their enemy.

As the Pasuk relates

והיה ביום ההוא
יסור סבלו מעל שכמך ועולו מעל צוארך
וחובל עול מפני שמן

7

ולכן הנה ה' מעלה עליהם
את מי הנחר העצומים והרבים
את מלך אשור

And the Gemara asks

אלא מ"ט איעניש

If Hashem sent סנחריב to conquer the Yidden, why was he punished?

The Gemara explains

נביא אעשרת השבטים איתנבי
איהו יהיב דעתיה על כולה ירושלים

Hashem wanted סנחריב to conquer the שבטים only, but סנחריב also attempted to conquer ירושלים that belonged to שבט יהודה ובנימין.

And therefore, ישעיהו הנביא prophesized

כי לא מועף לאשר מוצק לה

אין נמוסר עם עייף בתורה
ביד מי המציק לו

The people of יהודה ובנימין who became exhausted from their intense Torah learning, will not fall into the hands of their enemy.

והיה ביום ההוא
יסור סבלו מעל שכמך
ועולו מעל צוארך
וחובל עול מפני שמן

8 א"ר יצחק נפחא
 חובל עול של סנחריב
 מפני שמנו של חזקיהו
 שהיה דולק בבתי כנסיות ובבתי מדרשות
 The yoke of סנחריב was broken by the oil of חזקיהו that lit
 up all the Batei Medrash:
 מה עשה
 נעץ חרב על פתח בית המדרש ואמר
 כל מי שאינו עוסק בתורה ידקר בחרב זו
 חזקיהו stuck a sword at the entrance to the Bais Hamedrash
 and announced, "All those who do not come and learn
 Torah shall be stabbed by this sword."
 And as a result
 בדקו מדין ועד באר שבע
 ולא מצאו עם הארץ
 They checked throughout ישראל ארץ and did not find a
 single person that was ignorant of Torah. And
 מגבת ועד אנטיפרס
 ולא מצאו תינוק ותינוקת איש ואשה
 שלא היו בקיאין בהלכות טומאה וטהרה
 And they did not find a single person, even a woman or
 child, who were not well-versed in the difficult Halachos
 of טומאה וטהרה.

And as the Pesukim in ישעיה relate that the people
 neglected their fields and vineyards, because they were
 engrossed in the study of Torah.
 Therefore, the Yidden were rewarded with the spoils of
 סנחריב's army.

8 א"ר יצחק נפחא
 חובל עול של סנחריב
 מפני שמנו של חזקיהו
 שהיה דולק בבתי כנסיות ובבתי מדרשות
 The yoke of סנחריב was broken by the oil of חזקיהו
 that lit up all the Batei Medrash:
 מה עשה
 נעץ חרב על פתח בית המדרש ואמר
 כל מי שאינו עוסק בתורה
 ידקר בחרב זו
 חזקיהו stuck a sword at the entrance to the Bais Hamedrash
 and announced,
 "All those who do not come and learn Torah
 shall be stabbed by this sword."
 And as a result
 בדקו מדין ועד באר שבע
 ולא מצאו עם הארץ
 They checked throughout ארץ ישראל and did not find a
 single person that was ignorant of Torah.
 מגבת ועד אנטיפרס
 ולא מצאו תינוק ותינוקת איש ואשה
 שלא היו בקיאין בהלכות טומאה וטהרה
 And they did not find a single person,
 even a woman or child, who were not well-versed
 in the difficult Halachos of טומאה וטהרה.
 And as the Pesukim in ישעיה relate
 The people neglected their fields and vineyards,
 because they were engrossed in the study of Torah.
 Therefore, the Yidden were rewarded
 with the spoils of סנחריב's army.

